

Beszámoló a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat 2019. évi tevékenységéről

2019-ben a Társulat 38 rendezvényt kínált tagjainak: az éves közgyűlést és a vándorgyűlést is beleértve az alább részletezett 18 régészeti (R), 8 művészettörténeti (M) programot, 19 szakvezetéssel egybekötött kiállítás-látogatást (K), amelyeket a megtartásuk időrendje szerint sorolunk fel. Az előadásoknak és konferenciáknak alapvetően a Magyar Nemzeti Múzeum, néhány rendezvénynek a Magyar Nemzeti Galéria, a Budapesti Történeti Múzeum, a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága, illetve a felsorolásban feltüntetett intézmények biztosítottak helyet.

1. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

Csak tiszta forrásból. Hagyomány és absztrakció Korniss Dezső (1908–1984) művészetében. A Magyar Nemzeti Galéria kiállításán szakvezetést tartott a kiállítás kurátora, Kolozsváry Marianna. 2019. január 21. (K)

2. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

A Budapesti Történeti Múzeum *Középpontban a középkor és Falkoner Xavér Ferenc – budai barokk festő* című kiállításainak megtekintése. Szakvezetést tartottak a kiállítások kurátorai: Papp Adrienn és Korhecz Papp Zsuzsanna. 2019. január 28. (K)

3. A társulat kitüntetettjeinek előadás-sorozata keretében a 2018-ban Kuzsinszky-díjjal kitüntetett Dani János: *Kurgánok és építők – az Alföld a bronzkor hajnalán* című előadása. 2019. január 30. (R)

4. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

A Budapesti Történeti Múzeum *Szerb székesegyház a Tabánban. Az eltűnt Rácváros emlékezete* című kiállításának megtekintése. Szakvezetést tartottak a kiállítás kurátorai: Csáki Tamás, Golub Xénia és Terdik Szilveszter. 2019. február 11. (K)

5. A „Magyar régészek és művészettörténészek kutatásai külföldön” sorozat keretében

Mordovin Maxim: *Két középkori vár feltárása Franciaországban és Németországban az ELTE BTK Régészettudományi Intézetének közreműködésével* című előadása. 2019. február 13. (R)

6. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

A Magyar Nemzeti Múzeum *Az ismeretlen Görgői* című kiállításának megtekintése Radnóti Klára kurátori szakvezetésével. 2019. február 25. (K)

7. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

A BTM Kiscelli Múzeuma szakmai napjának keretében az *1971. Párhuzamos különidők* című időszaki kiállítás megtekintése a kurátorok, Hegyi Dóra, László Zsuzsa (tranzit.hu), Leposa Zsóka, Róka Enikő (Fővárosi Képtár), Százados László (Magyar Nemzeti Galéria) szakvezetésével. 2019. március 11. (K)

8. Könyvbemutató és régészeti előadás a Budapesti Történeti Múzeumban

Papp Adrienn: *Török fürdők régészeti emlékei Magyarországon* és Kiss Virág – Spekner Enikő – Végh András (szerk.): *Szívmengető középkor. Kályhák és kályhacsempék a középkori Magyarországon, 14–16. század.* A köteteket méltatták: Sudár Balázs és Tomka Gábor. 2019. március 22. (R)

9. Jubileumi közgyűlés

A 2018. évi közgyűlés a Társulat fennállásának 140. évfordulója alkalmából 2019. március 25-én a Magyar Tudományos Akadémián került megrendezésre. Fontosabb napirendi pontok: főtitkári beszámoló a 2018-es évről, pénztárosi jelentés, a Felügyelő Bizottság jelentése (ezek elfogadása) és a 2019. évi programok ismertetése, továbbá a Társulat kitüntetettjei érmeinek és okleveleinek átadása. Két díszelőadás hangzott el: Bálint Csanád: *A kora középkori sztyeppe és a nagyhatalmak* (R) és Galavics Géza: *Thurzó György árvai várkápolnája mint szakrális és reprezentációs tér* (M).

10. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

A *Seuso-kincs* című kiállítás megtekintése a Magyar Nemzeti Múzeumban Mráv Zsolt és Dági Marianna, a kiállítás kurátorai szakvezetésével. 2019. március 27. (K)

11. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

Az aquincumi Symphorus mithraeum és a Festőház megtekintése Zsidi Paula, a BTM Aquincumi Múzeumának nyugalmazott igazgatója szakvezetésével. 2019. április 15. (K)

12. Címertani előadás

Ekler Péter *Zrednai (Vitéz) János címerének kódexekben található ábrázolásai* címmel a Magyar Nemzeti Múzeumban, 2019. április 24. (M)

13. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

A Magyar Nemzeti Galéria *Bauhaus 100 – Absztrakt Revü – Válogatott művek Weininger Andor hagyatékából* című kiállításának megtekintése. Szakvezetést tartottak Bajkay Éva és Földi Eszter kurátorok. 2019. április 29. (K)

14. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

A Szépművészeti Múzeum *A test diadala. Michelangelo és a 16. századi itáliai rajzművészet* című időszaki kiállításának megtekintése Kárpáti Zoltán, a kiállítás kurátora szakvezetésével. 2019. május 13. (K)

15. Ásatási beszámoló előadások

A 2018. év néhány jelentősebb regionális régészeti feltárási eredményének bemutatása Levezető elnökök: Anders Alexandra és Kulcsár Gabriella. Program:

Tárnoki Judit: Merre visz az utunk? Ásatások Jász-Nagykun-Szolnok megyében, az M44-es gyorsforgalmi út nyomvonalán

Fülöp Kristóf – Lönhardt M. Denisa – Szabó Nóra – Váczi Gábor: Kutak és temetők. Az ELTE BTK Régészettudományi Intézetének 2018-as ásatási szezonja Tiszakürt határában

Cserpák-Laczi Orsolya – Dani János – Deák Rita – Hága Tamara – Mester Péter – Priskin Anna – Szabó László – D. Szabó László – Szabó Mariann – Szeverényi Vajk – Szolnoki László – Bálint Marianna – Cséki Andrea – Farkas Zoltán – Kocsis-Buruzs Gábor – Prander Péter – Szász Barbara: Régészeti feltárások az M4-es autópálya Berettyóújfalú-Nagykerek szakszán (Hajdú-Bihar megye) 2017–18-ban

Tóth Farkas Márton: Középső bronzkor végi környezetváltozás nyomai a Vátya-kultúra Rákospatak menti településén (Budapest, XIV. kerület)

Sz. Wilhelm Gábor: A kecskeméti Katona József Múzeum 2018-ban végzett régészeti feltárásainak előzetes eredményei

Bartus Dávid – Borhy László – Számadó Emese – Johácz Szilvia – Rupnik László: Újabb kutatások a brigetiói legiotáborban 2018-ban

Schilling László: Nyergesújfalú-Sánchegy a 2018. évi kutatások tükrében

Buzás Gergely – Tóth Zsolt: Beszámoló a Pécs, Dóm téren végzett 2018. évi régészeti kutatásról

Szabó Máté – Kovaliczky Gergely – Lóki Róbert: Erőd a Római Birodalom kapujában – Altinum

(Kölked) kutatási eredményei

Magyar Nemzeti Múzeum, 2019. május 21. (R)

16. Művészettörténeti előadás

Nagy Eszter *Egy király, egy pap és egy vándor. Ismét a Mátyás Graduale készítéséről* című előadása. Magyar Nemzeti Múzeum, 2019. május 22. (M)

17. Az Archaeometriai Műhely rendezvénye

International Obsidian Conference / Konferencia az obszidián kutatásának aktuális kérdéseiről. Kísérő kiállítás: *Obszidián a Tokaji-hegységben: a kőkorszaki Európa ipari központja* (2019. április 3 – június 10. között). MNM Rákóczi Múzeum, Sárospatak, 2019. május 27–29. (R)

18. Vándorgyűlés, 2019. május 30–június 2. Gyula – Temesvár – Orosháza

Partner: Erkel Ferenc Kulturális Központ és Múzeum Nonprofit Kft. Gyula, Dombi Ildikó ügyvezető igazgató, Liska András régész; Nagy Gyula Területi Múzeum Orosháza, Rózsa Zoltán igazgató

1. nap, május 30. (csütörtök)

7.30 Indulás Budapestről bérelt autóbusszal, érkezés Gyulára 10.30 körül, a Vár megtekintése Liska Andrással 11–13h, 14h Almásy-kastély. Köszöntők, az állandó és időszakos kiállítások megtekintése történész szakvezetéssel, kastélykert: Szászné dr. Várkonyi Adrienn főkertész. Időszaki kiállítás: Kincsek őrzője. 150 éves a gyulai Erkel Ferenc Múzeum.

2. nap, május 31. (péntek)

8h Indulás Temesvárra, érkezés 11-re. Program 17 óráig:

Hunyadi-vár és Terézia-bástya: Bánáti Történeti Múzeum. Régészeti kiállítások megtekintése: új szerzemények. Városi műemlékek: Dóm tér, római katolikus székesegyház, szabadtéri barokk szoboremlékek. A Szépművészeti Múzeum megtekintése egyénileg: 19–20. századi román festészet, bánáti művészek, ikongyűjtemény, kortárs művészeti és iparművészeti állandó kiállítás, időszakos tárlatok. Városközpont (Jenő herceg tér), piarista gimnázium és templom (szecessziós). Vezetőnk Kopeczny Zsuzsanna régész.

3. nap, június 1. (szombat)

9h Indulás Orosházára: a Múzeum megtekintése, Rózsa Zoltán igazgató előadása a civil-szakmai együttműködésről a régészetben. 11h: az evangélikus templom (1786) meglátogatása, fogad: Ördög Endre igazgató-lelkész.

14h Kiskonferencia az Erkel Ferenc Kulturális Központ konferenciatermében. Program:

Gyarmati Gabriella (művészettörténész, Munkácsy Mihály Múzeum): Munkácsy és a fotográfia
Velladics Márta (művészettörténész): A gyulai Almásy-kastély története – Ami a tárlatvezetésből kimaradt

Bácsmegi Gábor (régész, Munkácsy Mihály Múzeum): Régészeti és geoarcheológiai kutatások az M44 nyomvonalán

Nagy Dániel (régész, Munkácsy Mihály Múzeum): Kora Árpád-kori településrészlet Kamuton

Nagy-Laczkó Balázs (régész, Munkácsy Mihály Múzeum): Fémjelzés – a múzeumbarát fémkeresőzés tanulságai az M44-esről

Liska András (régész, Erkel Ferenc Múzeum): Beszámoló a gyulai vár palánkerődítéseinek feltárásáról

17h Kiállítás megnyitó a Kohán Képtárban: Nagybányától Brassóig – '45 előtti erdélyi festők a Böhm-gyűjteményből

4. nap, június 2. (vasárnap)

Dél előtt Gyula – Ladics-ház, Erkel Ferenc Emlékház, Ferences romkert (Liska András vezetésével).

Délután Szabadkígyós, Wenckheim-kastély (Ybl Miklós) (felújítás alatt) és kertje. Bemutatta Velladics Márta művészettörténész, vezetést tartott Láncki Ildikó idegenvezető két csoportban.

Mezőhegyes: a méneshirtok 18–19. századi épületgyűjtésének elemei:

Ménesközpont, északi, déli „diadalív” és kapu, kaszárnyák, méneparancsnoki épület, központi méntelep – istálló, kocsimúzeum, fedeles lovarda, Hangai vendégfogadó – tervezők Jung József és Hild József. Világörökségi várományos helyszín, fenntartó: Nemzeti Méneshirtok és Tangazdaság

Zrt. Vezetőnk Kerekes György mezőgazdász. Bíró Gyöngyvér (Orosházi Múzeum) régészeti előadása a 2017-es mezőhegyesi ásatásokról. (R), (M), (K)

19. Kiállítás-látogatás és tematikus városi séta Egerben

A Kracker János Lukács (1719–1779) oltárképei az Egri Főegyházmegyében című kiállítás (Egri Érseki Palota Látogatóközpont) megtekintése és belvárosi séta Kracker műveinek nyomában (Kracker-udvar, ciszterci templom, minorita templom, Líceum). Vezető Köves-Kárai Petra művészettörténész, a kiállítás és a program kurátora. 2019. június 12. (K), (M)

20. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

A Minden múlt a múltam #huszadikszázad #privátfoto #Fortepan. Válogatás a Fortepan archívum fényképeiből című időszaki kiállítás megtekintése a Magyar Nemzeti Galériában. Szakvezetést tartott Madár Mária, a kiállítás kurátora. 2019. június 17. (K)

21. Az Archaeometriai Műhely rendezvénye

Miskolc 5th International Conference Archaeometallurgy in Europe / A fémművesség kutatásáról rendezett 5. nemzetközi konferencia. Miskolci egyetemi campus, 2019. június 19–21. (R)

22. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

A BTM Aquincumi Múzeuma *Sárkányok és madarak népe – A Csepel-sziget keltái* című időszaki kiállításának megtekintése Horváth M. Attila, a kiállítás kurátora szakvezetésével. 2019. szeptember 16. (K)

23. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

A Szépművészeti Múzeum Antik gyűjteményének megtekintése Nagy Árpád Miklós gyűjteményvezető szakvezetésével. 2019. szeptember 25. (K)

24. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

A BTM és a Várkapitányság *Az első bástya – pop-up kiállítás egy erődítmény rejtett kincseiről két helyszínen I.* című bemutató: az ásatás megtekintése. Szakvezetés: Terei György ásatásvezető régész (BTM). 1014 Budapest, Táncsics Mihály u. 9. 2019. szeptember 30. (K), (R)

25. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

A BTM és a Várkapitányság *Az első bástya – pop-up kiállítás egy erődítmény rejtett kincseiről két helyszínen II.* című bemutató: a kiállítás megtekintése. Szakvezetés: Terei György, a kiállítás kurátora (BTM). Budapest Történeti Múzeum, 2019. október 7. (K), (R), (M)

26. Nemzetközi régészeti konferencia

Medieval archaeology of the Danube basin and the Russian Plain II. Spatial distribution, insignia and representation of power in the Early and High Middle Ages című orosz–magyar régészeti konferencia (az NKA támogatásával)

2019. október 9–11. (szerda–péntek)

Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum, Lapidárium, Visegrád, MNM Mátyás Király Múzeum Program:

2019. október 9. 'Power centres and their agglomeration – The spatial distribution of power'

Miklós Takács: What do we know about the power centres of the Avar Age?

Ágnes Füredi: Research possibilities of the elite and of the power centres in the second half of 10th century. К вопросу об исследовании центра власти и элиты общества во второй половине X века.

Tamás Pusztai – Klára P. Fischl: Power centres in the Borsod plain in the Bronze Age and the Middle Ages

Nikolay Makarov: Social elite in the rural landscapes of North-Eastern Rus': historical concepts and archaeological evidence

Anastasia Fedorina: Mixali 3 – Village in the suburbs of Suzdal: Material culture and settlement structures of 12th–15th centuries

Olga Zelentsova: Lands of Mordva on the Eve of Mongolian Invasion: to the matter of early forms of statehood // Мордовские земли накануне монгольского нашествия: к вопросу о складывании раннегосударственных образований

2019. október 10. ‘*Social patterns and markers of stratification – Insignia of power*’

Veronika Csáky – Gergely Csiky – István Koncz – Anna Szécsényi-Nagy – Tivadar Vida: Genetic and Archaeological Insights into the Origin and Social Organisation of the 7th-century Avar Elite Group in the Danube-Tisza Interfluve

Bence Gulyás: Representation or ethnic connection? Funeral rites in Eastern Hungary and the East European steppe region during the 6th–7th centuries AD

Tibor Ákos Rácz – Enikő Décsi: The gilded brooch from Tura. Remarks on the social and ethnic interpretation of prestige products

Veronika Murasheva: Insignia of power (?) from “Chernaya mogila” mound, 10th century

Péter Langó: Crosses as insignia of power in the early Árpád Age

Nani Ugulava: The wheel-made pottery as satellite of the centres of statehood formation at the North-Eastern Rus

Zsófia Masek: New Data on the Hunnic Cauldrons in Hungary

Alexey Shevtsov – Byzantine folles in Old Rus’: tracing the dynamics of long distance trade connections

Csete Katona: Production, trade and smuggling. Viking Age swords in Eastern Europe in light of the written sources

Andrey Kudr’avtsev: Locks and keys of the Novgorod and Novgorodian region in the 10th–11th centuries

Marina Vdovichenko: The 14th century’s noble monasteries in the vicinities of Novgorod in the light of architectural archaeology

Katalin Tolnai – József Laszlovszky – Csilla Siklódi – Zsolt Szilágyi – András Harmath: 10th–12th century remains of the Khitan Liao Empire in the territory of Mongolia – Landscape archaeological approaches and the power centres of a nomad society

2019. október 11. ‘*Warfare and fortifications – Representation of power*’

Vladimir Koval: The 10th–13th centuries fortification of Volga Bulgaria: some aspects of archaeology and interpretations

Maxim Mordovin: Фортификационная архитектура Венгрии в 10–11 вв.

Máté Kiss: Kolbjagi/Kylfingar/Kouplingoi and the Hungarian name Kölpény – Some remarks on the concept of a Scandinavian origin military group in Hungary

József Laszlovszky: Visegrád and the Mongol Invasion of Hungary in 1241–42

(R)

27. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

Az Iparművészeti Múzeum Ráth György Múzeumának megtekintése: *A mi szecesszióink* című állandó kiállításon szakvezetést tartott Horváth Hilda. 2019. október 30. (K)

28. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel

A Budapesti Történeti Múzeum *Au Revoir!* – *Magyar származású fotográfusok Franciaországban* című kiállításának megtekintése. Szakvezetést tartott Cseh Gabriella kurátor. 2019. november 15. (K)

29. Műemléki bejárás

A helyreállított régi budai városháza megtekintése. Szakvezetést tartott Szabó Levente építész, Szentesi Edit művészettörténész és Végh András régész. 2019. november 18. 1011 Budapest, Szentháromság utca 2. (R), (M)

30. Az Archaeometriai Műhely rendezvénye
ISKM (12th International Symposium on Knappable Materials) / Nemzetközi konferencia a pattintott kőeszközök kutatásáról. A konferencia részletes programja: <http://iskm-2019.ace.hu/>
2019. november 18–22. Magyar Nemzeti Múzeum, Díszterem (R)
31. Kiállítás-látogatás szakvezetéssel
A BTM Kiscelli Múzeuma *Ragyogj! Divat és csillogás* című kiállításának megtekintése Szatmári Judit Anna, kurátor szakvezetésével. 2019. november 20. (K)
32. A „Magyar régészek és művészettörténészek kutatásai külföldön” című sorozatban
Kalla Gábor: *Újabb eredmények Grd-i Tle tell-településének kutatásában. Az ELTE Kurdisztáni Régészeti Expedíciójának 2018-as és 2019-es évadja* című előadása. 2019. november 25. (R)
33. Archaeometriai Műhelye és az MTA Archaeometriai Albizottsága rendezvénye
Az Archeometria: tradíció és innováció című előadóülés részletes programja az archeometriai honlapon érhető el: <http://www.ace.hu/ametry/prog-h.html>. 2019. december 2. MTA Kutatóház, 1112 Budapest, Budaörsi út 45. (R)
34. Konferencia a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából
Értékteremtő tudomány. Tudományos régészeti kutatási projektek bemutatója című konferencia és a 2019. évi Henszlmann-díjak átadása. 2019. december 4.
Program:
Köszöntők: Prof. Dr. Prószéky Gábor, Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kollégium, elnök és Dr. Kristóf Lilla Alida, Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal, Kutatás, Fejlesztési Főosztály, tudományos referens
Prof. Dr. Vida Tivadar: *Mobilitás és a népesség átalakulása a Kárpát-medencében a Kr. u. 5–7. században* (NKFI NN-113157)
Dr. Rác Zsófia: *Életmód-stratégiák a hun és gepida kori Kárpát-medencében* (NKFI NN-128035)
Dr. habil. Anders Alexandra: *Újkőkori életek. Bioszociális régészeti kutatások Polgár környékén feltárt temetkezéseken* (NKFI K-124326)
Dr. Bondár Mária: *A „halál régészete”. A Kárpát-medence késő rézkori temetkezéseinek komplex elemzése* (NKFI K-128413)
Dr. Hajdu Tamás: *Bronzkori népességek biorégészeti kutatása – milyen segítséget adhat egy antropológus a régészeti kérdések megválaszolásához* (NKFI FK-128013)
Dr. Mester Zsolt: *A kőkori ember és a nyersanyagforrások* (NKFI K-124334)
Dr. Füzesi András: *Táj és közösségek interakciója: szocioökológiai változások modellezése Északkelet-Magyarországon Kr. e. 6000–4500 között* (NKFI PD-129323)
(R)
35. A Társulat 2019. évi Henszlmann-díjainak átadása, laudációk az *Értékteremtő tudomány* c. konferencia keretében. A díjazottak:
Debreceni Infrastruktúra Fejlesztő Kft a BMW-beruházás és számos más iparfejlesztési projekt előkészítésének régészeti munkálatainál tanúsított konstruktív szemléletéért és segítő hozzáállásáért; Grotte András a magyarországi ötvösség történetének kutatásáért, e tárgyban megjelent publikációiért és a Magyar Nemzeti Múzeum példaértékű támogatásáért. 2019. december 4.
36. Az Archaeometriai Műhely és a Pest Megyei Múzeumok igazgatósága rendezvénye
Kőeszköz Kerekasztal. A kőkorszak és a kőeszközök kutatóinak éves konferenciája. Az előadóülés részletes programja elérhető az archaeometriai honlapon: <http://www.ace.hu/ametry/prog-h.html>
2019. december 6. Ferenczy Múzeumi Centrum, Régészeti Osztály, Gödöllő (R)
37. Az Archaeometriai Műhely rendezvénye
Bolyai-ösztöndíjasok a hazai archeometriai kutatásokban. Előadóülés. 2019. december 11. (R)

38. Művészettörténeti előadás

Velladics Márta: *A gyulai Harruckern-, Wenckheim-, Almásy-kastély története. Második felvonás.* 2019. december 17. (M)

A Társulat tevékenysége 2019-ben

Ahogy az a részletes felsorolásban olvasható, 2019-ban folytattuk az utóbbi években indított és bevált előadás-sorozatokat, így a „Társulat kitüntetettjeinek előadásait”, a „Magyar régészek és művészettörténészek kutatásait külföldön”, az épület- és helyszín-bemutatókat. A korábbiaktól eltérő formában szerveztük meg az ásatási beszámolókat: ezúttal a regionális munkák kaptak helyet az egynapos konferencián. Új sorozatot indított a Magyar Tudomány Ünnepehez kapcsolódó novemberi tematikus nap: *Értékteremtő tudomány* címmel a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által támogatott, éppen zajló régészeti projekteket mutatták be a témavezetők. A régészet még egy ülészakot kap 2020 elején, majd jövő novemberben a művészettörténet nagy pályázati témái kerülnek bemutatásra. A kiállítás-látogatások során szeretnénk módszeresen megismerni a felújított Szépművészeti Múzeum új állandó kiállításait a kurátorok szakvezetésével, ennek első állomása volt 2019-ben az antik művészeti tárlat.

A 140 éves Társulat jubileumi közgyűlését a Magyar Tudományos Akadémia Képes Termében tartottuk, és két díszelőadással – régész és művészettörténész akadémikus tagjaink, Bálint Csanád és Galavics Géza előadásaival – tettük emlékezetessé.

A vándorgyűlés sikeresen lezajlott, igen változatos programmal. Fő partnerünk, a gyulai Erkel Ferenc Kulturális Központ és Múzeum Nonprofit Kft. szintén új szereplő a múzeumi szervezetben, de mivel magában foglalja és szakembergárdával működteti a városi múzeumokat, általa értékes régészeti, műemléki és kiállítási tevékenységet ismerhettünk meg.

A legnagyobb szervezést és külső (NKA pályázati és szponzori) támogatást igénylő tudományos rendezvényünk az októberi három napos orosz–magyar régészeti konferencia volt, nagyszámú hazai résztvevővel és orosz meghívottal. Ez is sorozat része, egy korábbi, moszkvai konferencia folytatása, amelynek a közreműködő egyetemi tanszékek és Pest megyei múzeumok mellett magunkra vállaltuk a teljes lebonyolítást, szellemi programadója pedig szakosztálytitkárunk, Rácz Tibor Ákos volt. A workshop-jellegű, élénk vitákat generáló konferencia jelentős szakmai hozadékkal zárult, a további együttműködés igényével.

Év végén lehetőségünk nyílt részt venni az NKA meghívásos pályázatán: az EAA (European Association of Archaeologists) 2020-ban Budapesten megrendezésre kerülő nemzetközi régészeti kongresszusának részvételi díjával támogathatjuk a jelentkezőket, mintegy 70 előadót.

A Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat Búvárrégészeti Szakosztályának tagjai 2019-ben további ismeretterjesztő, tudományos és örökségvédelmi tevékenységeket végeztek. Részvétel víz alatti régészeti kutatásokban: Ráckevei-Duna-ág, az Árpád Múzeum szervezésében, a 2018-ban megtalált szonár anomáliák vizsgálatának megkezdése. Egy vas és egy fa hajótest azonosítása, utóbbi újkori. Maros folyó, Pécksa és Szemlak térségében, az Aradi Múzeummal együttműködésben: Ajtonymonostora romjainak azonosítása; Aranyos folyó Várfalva térségében, Kolozsvári Múzeummal együttműködésben: mederfelmérés. Előadások a Magyar Régészet Napja alkalmából Ráckeven (2019. május 24.), Nemzetközi Duna Nap. Dunai témájú családi nap Ráckeven (2019. június. 29.), végül kerekasztal-beszélgetés a magyarországi régészeti korszakhatárról, illetve az új- és modern kor régészetéről (HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum, 2019. november 7.).

A Társulat a fenti saját programokon túl csatlakozott más szervezetek rendezvényeihez, így például az ELTE BTK RI által 2019 novemberében *Közösségi Régészeti Modellek Magyarországon* címen rendezett kerekasztal-beszélgetéshez és workshophoz. Megállapodtunk a Magyar Régész Szövetséggel és a Ferenczy Múzeumi Centrummal, hogy a zártkörű program folytatásaként 2020 első negyedévében egy több napos konferenciát szentelünk a témának. Részt vettünk egy európai régészeti on-line felmérésben: Connecting Archaeological Associations in

Europe. Emellett számos régészeti, műemlékvédelmi, művészeti eseményt ajánlott a Társulat különböző fórumokon tagjai figyelmébe. A kéthavi programok mellett, amelyek bevezetőjében közérdekű vagy előzetes közlések is helyet kapnak, napi aktualitással működnek a kör-e-mailek, a honlap és a Társulat facebook-oldala.

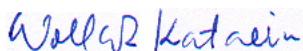
Rendszeresen ülésezett a vezetőség és a választmány, ezen túlmenően egyes feladatokra (vándorgyűlés, konferenciák) szűkebb munkacsoportokat alakítottunk. Közülük még 2020-ra is áthúzódik a honlap megújításán dolgozó kollégák munkája, míg a feltöltendő tartalmakat a teljes vezetőség szállítja. A választmány felhatalmazásával 2019-ben még két kitüntető érmet vásároltunk Vigh Tamás özvegyétől, év végén pedig a Henszlmann-díjjal járó műalkotásból, Horváth Márton üveggömbjeiből vettünk hat különböző példányt.

A Társulat javaslatot tett a Schönvisner István-díjra, egyik jelöltünk, Rózsa Zoltán meg is kapta azt. A Miniszterelnökség építészeti és építésügyi helyettes államtitkárának 2019. márciusi megkeresésére az általuk felkínált táblázatban foglaltuk össze a régészet és a műemlékügy EU-támogatásra számító feladatait (beavatkozási területek, programcsomagok).

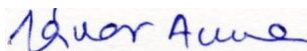
A Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat a Magyar Tudományos Akadémia 700.000 Ft-os támogatását működési költségekre (könyvelés, posta, nyomda, bankköltség, irodaszerek), a társulati kitüntetésekkel kapcsolatos kiadásokra (érem- és üveggömbvásárlás, gravírozás, oklevelek, tokok készíttetése) fordította, továbbá szakmai pályázatok (NKA) nevezési díjára. Tagjaink befizetéseiből fedeztük vándorgyűlésünket: szakmai kirándulásra, annak buszköltségére és múzeumi belépőkre fordítottuk.

Az orosz–magyar régészeti konferenciát NKA támogatásból (700.000.-Ft-ot kaptunk), szponzori támogatásból, illetve tagdíjbevételeinkből valósítottuk meg.

Budapest, 2020. február 26.

Wollák Katalin
főtitkár

Jávor Anna
elnök